

Jobpatruljens Evalueringsrapport 2012

Ref: Kasper Tolstrup Andersen
September 2012

JOBPATRULJEN
FAGBEVÆGELSEN – VI GØR DIG STÆRKERE

1. Indledning.....	3
1.1. Målene for Jobpatruljen 2012.....	3
1.2. En bred Jobpatrulje.....	3
2. Resultater fra Jobpatruljen.....	4
2.1. Arbejdsmarkedet for unge fritidsjobbere.....	5
2.2. Arbejdstid.....	5
2.3. Arbejdsforhold.....	6
2.4. Arbejdsmiljø.....	7
2.5. Problemer og faglig opfølgning.....	8
2.6. De unge vil vide mere om fagforeninger.....	9
3. Presseomtale og -indsats.....	9
4. Hvem kører Jobpatrulje?.....	10

1. Indledning

Med Jobpatruljen 2012 vel overstået er denne rapport en evaluering af forløbet og resultaterne. Der fokuseres både på målsætninger i forhold til de faktiske resultater og på de erfaringer, årets Jobpatrulje har bidragt. Begge med henblik på at videreføre og videreudvikle den succesfulde indsats Jobpatruljen er.

I efteråret 2011 overgik Jobpatruljen til HK og 3F. Det har skabt en række strukturelle ændringer, som også har berørt den måde, man kører Jobpatrulje på nogle steder. Det er indtrykket, at koordinatorene og aktivisterne fortsatte deres arbejde med stort engagement. Det har bidraget til, at Jobpatruljen igen i år har været en stor succes med mange interviews og virksomhedsbesøg samt rigtig god pressedækning og synlighed.

I alt har ca. 225 aktivister medvirket til, at fritidsjobbere over hele Danmark har indgået i dialog om deres arbejdsforhold og rettigheder. Aktivisterne har bidraget til at give de unge et positivt møde med den danske fagbevægelse. Jobpatruljen har besøgt **9.980** virksomheder og er kommet i dialog med **2.386** fritidsjobbere.

1.1. Målene for Jobpatruljen 2012

Jobpatruljen er en populær og succesfuld tilbagevendende begivenhed. Der er til stadighed rum for videreudvikling og finpudsning. I år var det målet at sørge for, at Jobpatruljen fandt sine fødder hos HK og 3F. Der er blevet arbejdet på at få den nye afdelingsstruktur op at køre, og at der blev taget ejerskab for Jobpatruljen lokalt i fagforeningernes afdelinger.

Målene for antal interviews og virksomhedsbesøg i Jobpatruljen 2012 var at leve op til tidligere succesfulde år; altså over 10.000 besøg og 2.400 interviews. Pressearbejdet – og dermed Jobpatruljens synlighed i den brede offentlighed – er de sidste par år blevet væsentligt opkvalificeret, hvorfor det også har været et mål at holde det høje niveau.

Som de sidste par år har det igen været et mål at nå ud i alle afkroge af Danmark. Selvom koncentrationen af fritidsjobbere er i byerne, har vi igen prioriteret også at køre Jobpatrulje og være synlige i de tyndt befolkede områder.

1.2. En bred Jobpatrulje

Det har også været et erklæret mål, at selvom Jobpatruljen nu varetages af HK og 3F, så er den for alle LO's forbund.

I år har alle forbund på nær Malerforbundet og Teknisk Landsforbund valgt at støtte op om Jobpatruljen. Enkelte af LO's sektioner støtter derudover fortsat det lokale arbejde i form af viden og ressourcer.

2. Resultater fra Jobpatruljen

Samlet set har Jobpatruljen besøgt **9.980** virksomheder i løbet af sommeren 2012 og kom i **2.386** tilfælde i dialog med en fritidsjobber, svarende til 23 % af arbejdspladserne. Tabel 1 nedenfor viser en oversigt over antallet af interviews og virksomhedsbesøg i de enkelte afdelinger.

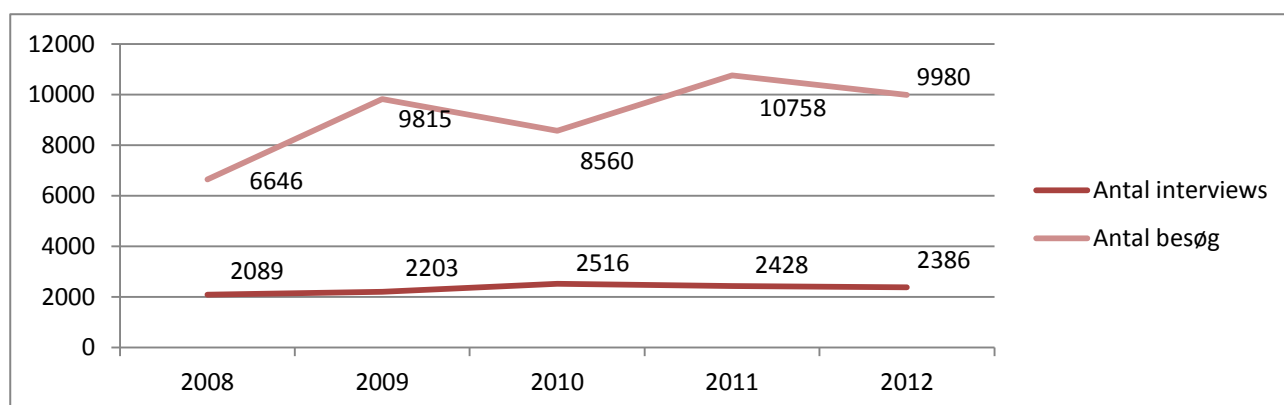
Område	Interviews (antal)	Besøg i alt (antal)
Fyn Inkl. Fredericia	320	1.448*
Hovedstaden Inkl. Nordsjælland og Bornholm	489	1.928
Midt og Vestjylland	300	1.370
Nordjylland	331	1.231
Sjælland Inkl. Lolland og Falster	173	675
Sydjylland Inkl. Vejle	225	1.000
Østjylland Inkl. Horsens og Randers	548	2.328*
I alt	2.386	9.980

*Tallet er ikke opgjort i afdelingen, og er derfor baseret på et estimat ud fra antallet af interviews.

Tabel 1: Geografisk oversigt over virksomhedsbesøg og gennemførte interviews

Betingelserne for den enkelte afdeling varierer meget i forhold til eksempelvis antal aktivister og koncentrationen af virksomheder. I forhold til tidligere år arbejder man i færre Jobpatruljer i år. Den simple afdelingsstruktur betyder mindre administrativt arbejde og større Jobpatruljer. Nogle steder har man valgt at dele det geografiske område op i flere Jobpatruljer, andre steder har man været op mod 50 aktivister, der har dækket en hel afdeling.

Nedenfor ses udviklingen i antallet af besøg og interviews fra 2008 til 2012 i figur 1. Figuren illustrerer, at antallet af interviews ligger stabilt, og at denne tendens fortsætter i år.

Figur 1: Udviklingen i Jobpatruljens besøg og interviews

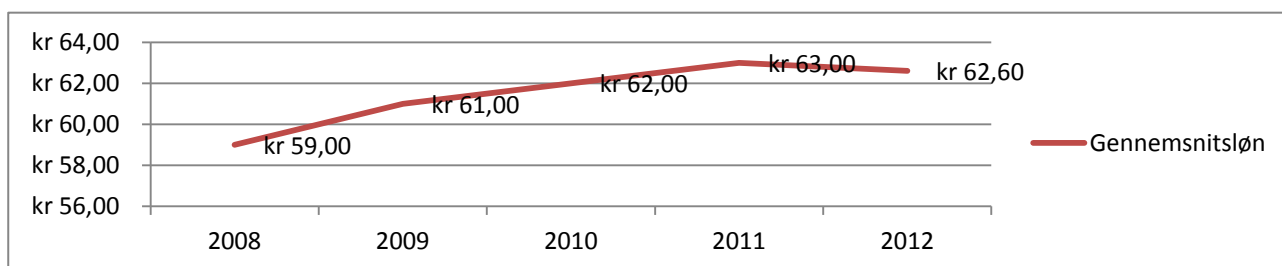
2.1. Arbejdsmarkedet for unge fritidsjobbere

Baseret på samtlige indberetninger fra årets jobpatruljer, hvor der er foretaget i alt 2.386 interviews ud fra et standardiseret spørgeskema, kan man tegne et billede af unge fritidsjobberes arbejdsmarkedsforhold.

Jobpatruljen er langt overvejende blevet mødt med positive reaktioner hos de fritidsjobbere og arbejdsgivere, der er blevet besøgt. Det er fortsat kun i omkring 1 % af besøgene, at Jobpatruljen oplever at blive afvist.

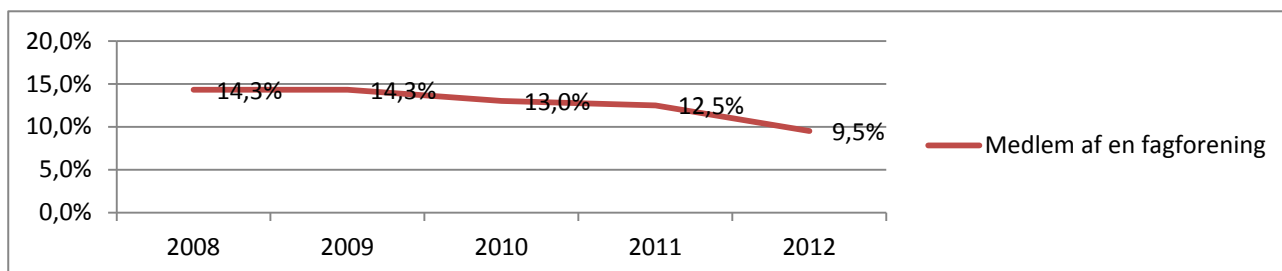
Følgende generelle karakteristika for de interviewede fritidsjobbere gælder:

- Den gennemsnitlige interviewede fritidsjobber er 16 år gammel og får 62,60 kr. i timen for sit fritidsjob. Det er første gang i de sidste mange år, at lønnen blandt unge er faldet.

Figur 2: Udviklingen i unges timeløn

- Kun 9,5 % af de interviewede angiver at være medlem af en fagforening. Dermed fortsætter de sidste par års nedadgående kurve.

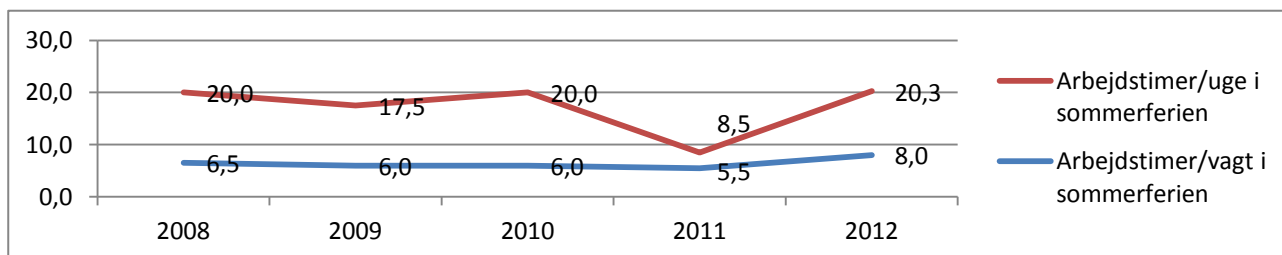

Figur 3: Medlemsudviklingen blandt unge i en fagforening

2.2. Arbejdstid

- De adspurgte unge arbejder 7,2 timer pr. vagt og 19,1 timer om ugen i gennemsnit i sommerferieperioden. Der er observeret unge, som arbejder op til 18 timer pr. vagt og hele 85 timer om ugen.

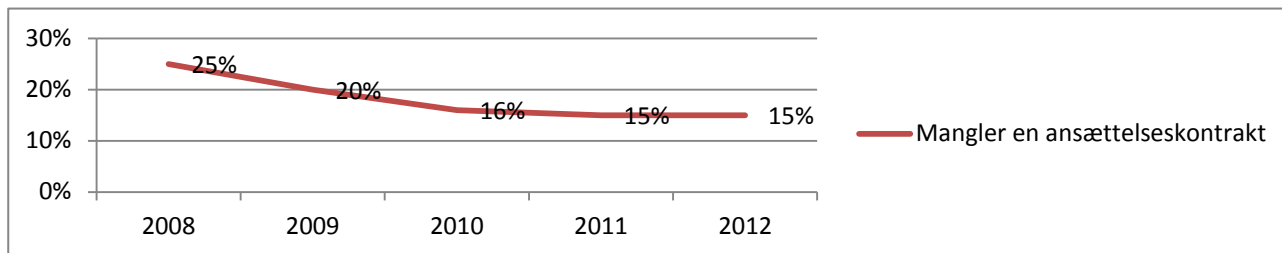
21,6 % af de unge arbejder mere end lovgivningen tillader.

Figur 4: Udviklingen i unges arbejdstider

2.3. Arbejdsforhold

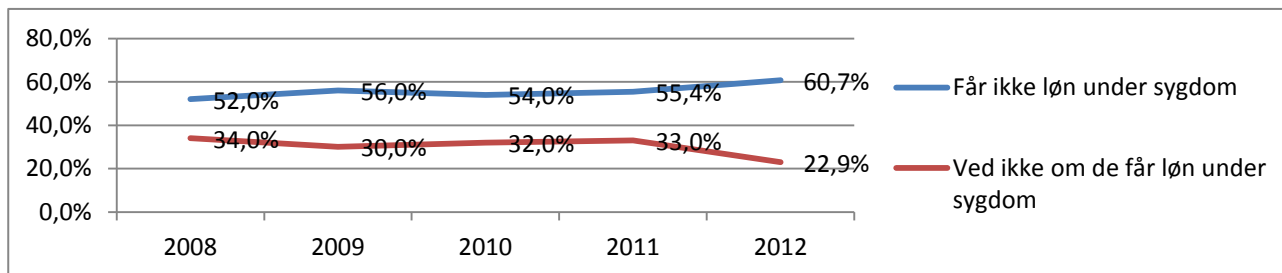
- 15 % af de interviewede har ikke en ansættelseskontrakt. Dermed udjævnes en tidligere nedadgående kurve.

Figur 5: Udviklingen i hvor mange unge der har en ansættelseskontrakt

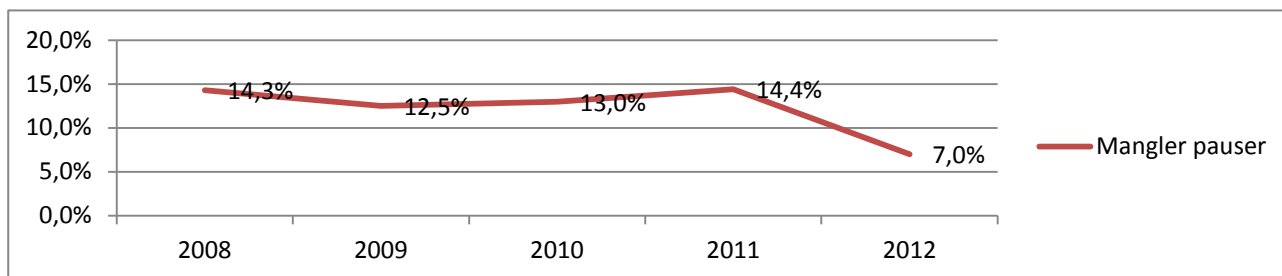
- Loven tilskriver, at fritidsjobbere med en ugentlig arbejdstid på mere end 8 timer, som har været ansat i over en måned, har krav på en ansættelseskontrakt. Jobpatruljens interviews viser, at ca. 11 % af dem, som angiver at arbejde mere end 8 timer om ugen i skoleperioden, ikke har en ansættelseskontrakt.
- De fleste unge får lønsedler. Kun 6,0 er i et ansættelsesforhold, hvor der ikke er lønsedler. Der er tidligere blevet spekuleret i, om dette tal kan sidestilles med sort arbejde. Dette er ikke muligt; tallene giver ikke et retvisende billede. Etablerede arbejdsgivere, som udsteder lønsedler kan gøre brug af sort arbejde, ligesom arbejdsgivere, der ikke udsteder lønsedler, sagtens kan indberette arbejdstid.
- 22,9 % af de unge ved ikke, om de får løn under sygdom, og selvom det er fremgang, er det stadig uhyggeligt mange. Flere og flere svarer, at de ikke får løn under sygdom. I år gælder, at over 60 % af de unge ikke får adgang til løn under sygdom, hvis de bliver syge.

Hele 49,7 % af de adspurgte bliver snydt for muligheden for løn under sygdom, selvom de er berettiget til det. De svarer, at de ikke får løn under sygdom, selvom de arbejder tilstrækkeligt i deres sommerferie til at være dækket af funktionærloven – og dermed også er berettiget til at modtage løn under sygdom.

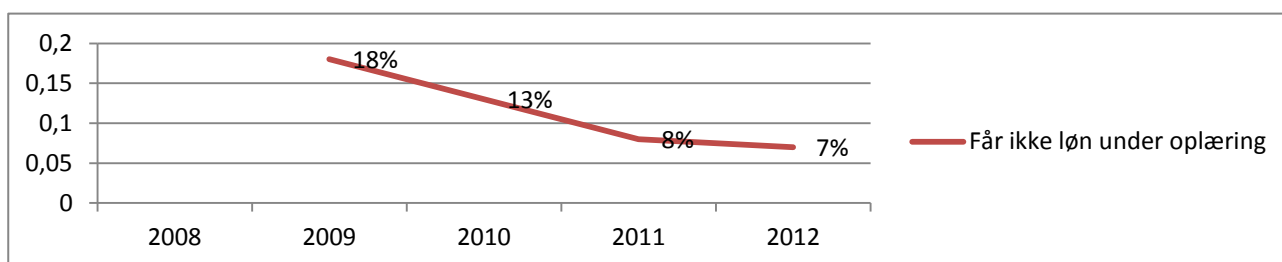
Figur 6: Udviklingen unges forhold ved sygdom

- Langt de fleste unge får de pauser, de er berettiget til. I år er antallet af unge, der ikke får tilstrækkeligt med pauser nede på 7,0 %.

Figur 7: Udviklingen i unges adgang til pauser

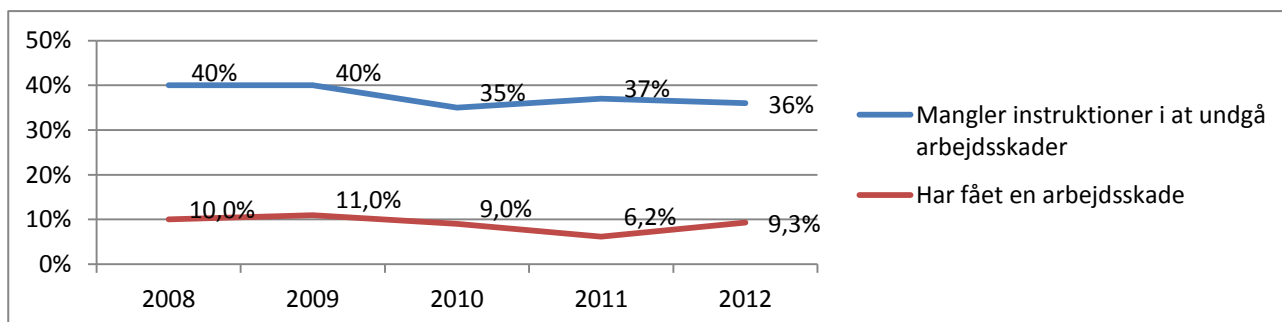
- De fleste unge er eller har været ansat på prøve eller er under oplæring. Af disse angiver 7 %, at de ikke får eller har fået løn i denne periode. Dermed forsætter en positiv udvikling.

Figur 8: Udviklingen i antallet af unge der bliver snydt for løn under oplæring

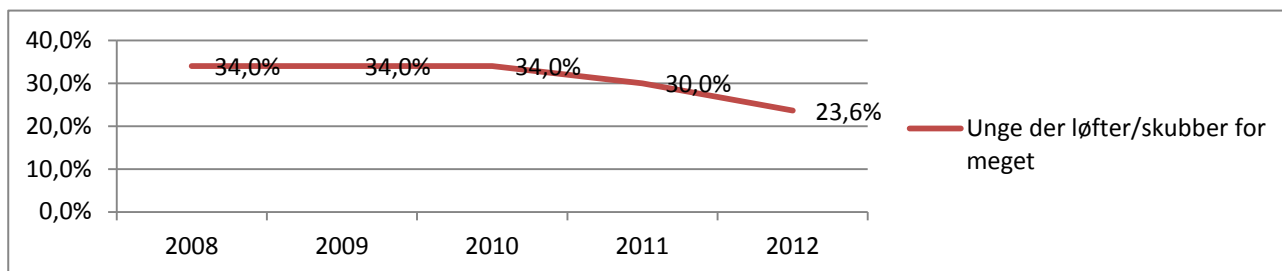
2.4. Arbejdsmiljø

- 36 % af de unge er aldrig blevet instrueret i, hvordan man undgår arbejdsskader, selvom det er arbejdsgiverens pligt at oplyse herom.
- Samtidig er en nedadgående kurve for arbejdsskader desværre blevet brudt i år, hvor 9,3 % af de unge har oplevet at få en arbejdsskade.

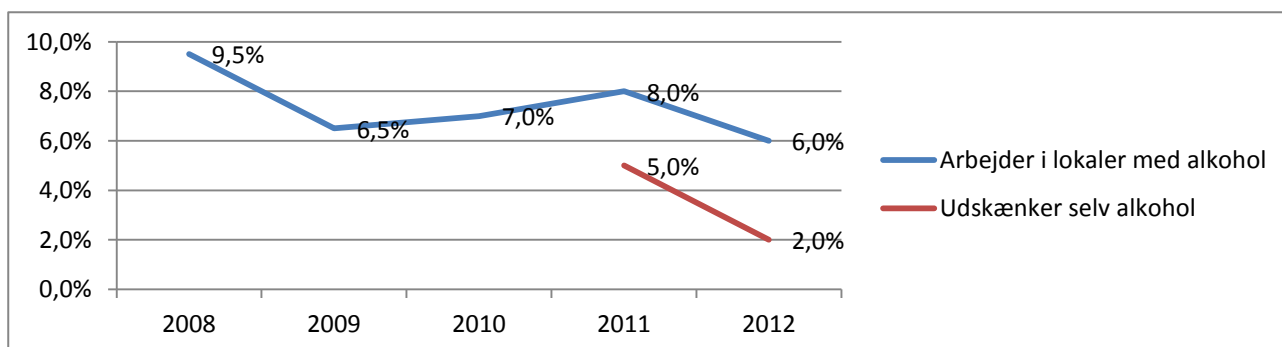
Figur 9: Udviklingen i antallet af unges arbejdsskader

- Der er fortsat en positiv udvikling i antallet af unge, der løfter eller skubber for meget, selvom tallet i sig selv er foruroligende. 23,6 % har svaret, at de løfter over 12 kg eller skubber over 250 kg (eller håndterer over 10 indkøbsvogne ad gangen).

Figur 10: Udviklingen i antallet af unge der løfter eller skubber for meget

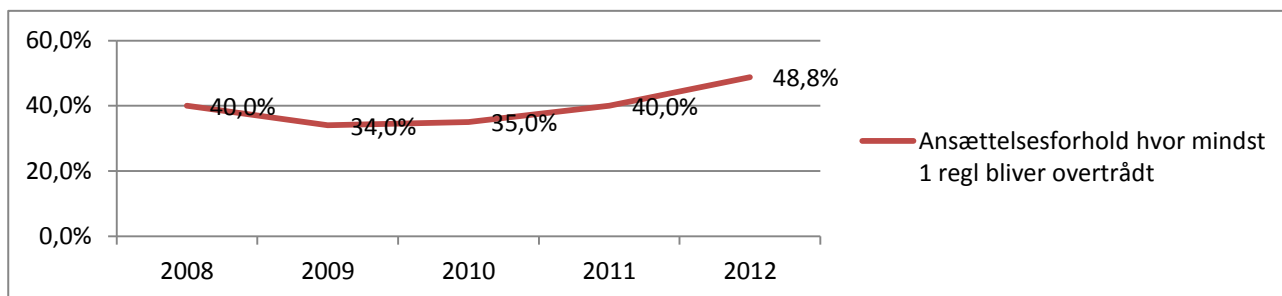
- Det er ulovligt for unge under 28 år at udskænke alkohol, og at arbejde i lokaler, hvor der udskænkes alkohol. Ca. 6 % af alle fritidsjobbere uanset branche arbejder i lokaler, hvor der udskænkes alkohol. Af dem udskænker 33 % selv alkohol, eller 2 % af de adspurgte unge. Tallet er relativt lavt, da det også inkluderer unge, som arbejder i butikker der ikke sælger alkohol. Lokale tal viser dog, at op imod 50 % af unge, der arbejder inden for hotel- og restaurationsbranchen, arbejder i lokaler, hvor der serveres alkohol.

Figur 11: Udviklingen i antallet af unge der arbejder med eller omkring alkohol

2.5. Problemer og faglig opfølgning

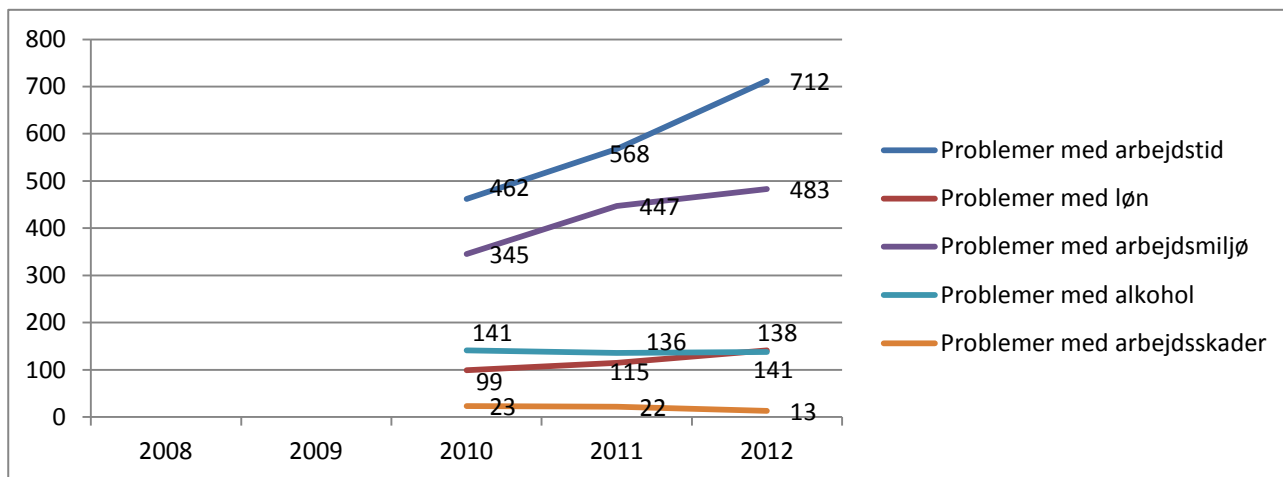
Ved hele 1.168 af besøgene, hvor der var kontakt med en fritidsjobber, svarende til 48,8 %, blev det vurderet, at der er problemer i ansættelsesforholdet. De enkelte Jobpatruljer har selv taget kopier af skemaerne med interviews og sendt de skemaer, som har indikeret behov for faglig opfølgning, videre til den lokale fagforening. Der foreligger derfor ingen tal centralt for, hvor mange sager der reelt har ført til faglig opfølgning.

Figur 12: Udviklingen i antallet af ansættelsesforhold, hvor lovgivningen ikke bliver overholdt

Figur 13 viser, hvor mange overtrædelser der er inden for de forskellige aspekter af et ansættelsesforhold. Bemærk at et ansættelsesforhold kan have flere problemer, hvorfor det samlede antal i oversigten overstiger antallet af besøg med problemer. Opgørelserne startede først i 2010 og har været opgjort på forskellige måder, hvorfor der er så stor en stigning i kurven for arbejdstid.

Figur 13: Udviklingen i hvor mange overtrædelser der har været fordelt på emne

2.6. De unge vil vide mere om fagforeninger

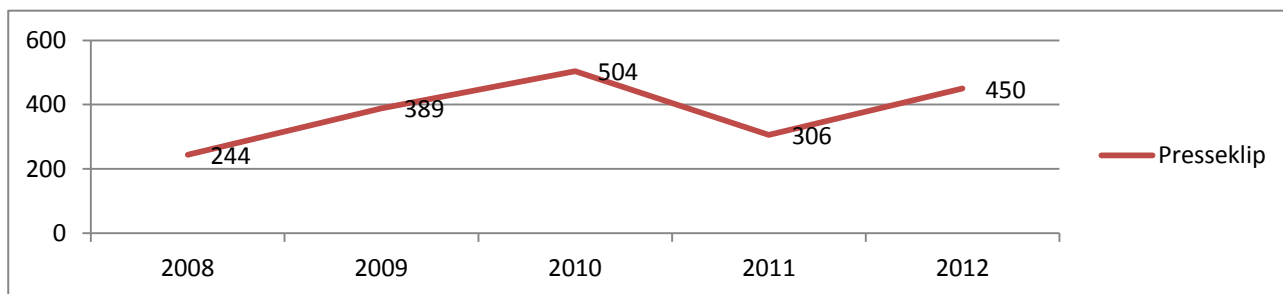
I 2011 blev "Kontakt mig"-kortene taget i brug. Aktivisterne har igen medbragt disse røde A6-kort på deres patruljer. Når en fritidsjobber har givet udtryk for gerne at ville høre mere om fagforeninger, har vedkommende fået lov til at udfylde et kort. Kortene er således ikke indmeldelsesblanketter til en fagforening, men sørger for, at fritidsjobberen bliver ringet op af den relevante fagforening.

Der er blevet udfyldt ca. 600 postkort, hvilket er en stigning på små 10 % i forhold til sidste år. Postkortene bliver sendt videre til de enkelte fagforeninger. Tidligere erfaringer viser, at ca. 90 % af de unge, der udfylder et kort, ender med at melde sig ind i deres fagforening. 227 af de unge, Jobpatruljen besøgte i år, er allerede medlem af en fagforening, og af de resterende 2.159 har ca. 25 % meldt sig ind efterfølgende.

3. Presseomtale og -indsats

Jobpatruljen bliver hvert år dækket af både landsdækkende og lokale medier. Afdelinger og koordinatorene står for den lokale indsats, og central koordinatore og forbundene står for den nationale.

På nuværende tidspunkt er årets Jobpatrulje blevet omtalt 450 gange.

Figur 14: Udviklingen i presseklip der omtaler Jobpatruljen

Jobpatruljen har i år været med til at sætte fokus på, at selvom unge generelt arbejder under bedre forhold end tidligere, så er der stadig nogle, som bliver udnyttet groft i deres ansættelsesforhold. Berlingske har derudover haft fokus på, at dårlige forhold på arbejdet gør, at flere unge melder sig ind i en fagforening, mens Politiken har sat fokus på arbejdsgiveres manglende viden om reglerne ved sygdom.

4. Hvem kører Jobpatrulje?

Som afslutning på årets Jobpatrulje blev alle, der har kørt Jobpatrulje, inviteret til at deltage i en online undersøgelse. 105 valgte at besvare spørgsmålene, som omhandlede deltagelse i årets Jobpatrulje.

Den gennemsnitlige Jobpatrulje-aktivist er 22,6 år og har kørt med i 6,1 dage i løbet af sommeren 2012. Der er en anciennitet på 2,4 år blandt aktivisterne, og de har blandt andet svaret følgende:

- 97 % har været glade, eller delvis glade, for at køre Jobpatrulje i år
- 92 % vil gerne køre med næste år
- 95 % vil anbefale at køre Jobpatrulje til en ven

Disse tal beviser, at Jobpatruljens fundament: alle de frivillige, der tager fri i deres sommerferie, de frivillige, der driver værket, de er glade for Jobpatruljen og klar til at oplyse flere unge om arbejdsmarkedet og deres rettigheder.